

NARODNI DNEVNIK

Izbaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
ETMOV GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 532.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisemna vprašanja naj se priloži znanaka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Izenačenje davkov.

Iz Beograda se poroča, da bo eden prvih finančnih zakonov, ki ga bo sprejela skupščina zakon o izenačenju neposrednih davkov. Vsa Slovenija je pozdravila to vest gotovo z veseljem, ker ni v vsej Sloveniji bolj popularne zahteve kakor je zahteva po izenačenju davkov.

Naravno in razumljivo je to, ker ni enakopravnosti, če nimajo vsi državljani enake pravice in enake dolžnosti. Ne gre vendar, da bi ena pokrajina plačevala davke, o katerih se drugi niti ne sanja in ne gre, da plačuje v Sloveniji vsak davkoplačevalec tudi deželne doklade, dočim jih v Srbiji nihče ne pozna.

Kakor pa smo z veseljem pozdravili vest o nameravanem zakonu o izenačenju davkov, tako pa vseeno nismo mogli zatreti vsega skepticizma. Ne zato, ker je že toliko in toliko lepih vesti končalo z disharmonijo, temveč zato, ker bi moglo tudi izenačenje davkov postati danajsko darilo.

Zato izjavljamo takoj, da želi Slovenija samo tako izenačenje davkov, ki bo pomenilo dejansko olajšanje davčnih bremen. Nikakor se ne bi mogli strinjati z izenačenjem, ki bi se končalo s tem, da bi se prav vsi davki, ki so v katerikoli pokrajini Jugoslavije v veljavi, razlegnile na vse pokrajine. To dejansko ne bi bilo izenačenje davkov, temveč nova obremenitev z davki. Zlasti za Slovenijo popolnoma nemogoča stvar!

Tudi ne moremo biti za izenačenje, ki bi obstajalo v tem, da bi se vse ostale pokrajine seznanile s slovenskimi posebnimi davki, v Sloveniji pa ostali vsi davki nezmanjšani. Od takega izenačenja ne bi imela Slovenija ničesar in njena težka gospodarska kriza bi ostala nezmanjšana.

Zato rečemo z vso odločnostjo: Mi zahtevamo tako izenačenje davkov, da bo od tega izenačenja Slovenija tudi nekaj imela. Vsako izenačenje, ki ne pomeni zmanjšanja davkov, odklanjamo.

Predvsem pa treba črtati prav vse deželne doklade. Kadar bodo začele poslovati oblastne skupščine, tedaj bo itak treba pobirati tudi oblastne doklade.

Naša minimalna zahteva je dalje, da se pobirajo invalidski, komorni davek itd. le od čistega državnega davka, ne pa tudi od deželnih doklad. To je tako pravična zahteva, da jo mora osvojiti vsaka vlada!

Ni pa zadosti, da se bodo davki izenačili, temveč treba je, da se tudi izenači davčno postopanje. Ne gre, da bi se v Sloveniji z vso rigoroznostjo pobirali davki, v drugih pokrajinah pa bi se trpelo, da se davki pobirajo z največjo liberalnostjo. Ne gre, da plača mala Slovenija na desetine milijonov dinarjev več, kakor predvideva proračun, v drugih pokrajinah pa se ne doseže niti v proračunu predvidena vsota. Z drugimi besedami: Ne zadostuje, da se izenačenje davkov izvede le na papirju, temveč treba je, da se izvede dejansko.

Niti najmanj ne dvomimo, da bo res in pravilno izvedeno izenačenje neposrednih davkov državni misli v velikansko korist. Zaman je vse deklamiranje o enakopravnosti in bratstvu, če pa mora davkoplačevalec dan na dan konstatirati, da niso davčna bremena povsodi enaka. Smelo smemo reči, da tudi najbolj fanatičen defetist ni toliko škodoval državni misli, kakor je škodovala neenakost v davkih. To neenakost odpraviti se pravi priboriti državni misli najlepšo zmago.

In zato upamo, da ne ostane napovedani zakon o izenačenju davkov samo prazna obljuba, temveč da postane v kratkem dejanje, ki bo vredno kronalo

Popolna harmonija med vladnima strankama.

INTRIGE SO SE RAZBLINILE.

Beograd, 5. oktobra. Tekom včerajšnjega dne je vladalo v politični situaciji popolno zatišje. Skupina ministrov, ki se je vrnila s potovanja po Dalmaciji, je uprabila ta dva dni za odmor. Prihodnje dni bo nastopila v političnem življenju večja živahnost.

Danes popoldne se bo vršila plenarna seja vlade, na kateri se bo razpravljalo o nujnih resornih vprašanjih. Kakor trdijo vladni krogi, ne bo vlada načela nobenega političnega vprašanja pred Pašičevim prihodom v Beograd. Ministrski predsednik se bo o teh problemih sporazumel s St. Radićem.

Vse vesti o kritičnem položaju vlade so bile demantirane z najkompetentnejšega mesta. Poročila o spopadu med Nikićem in Kujundžićem so bila najprej demantirana od Nikića, potem pa še od samega Kujundžića, tako da so te intrige odpadle. Politični krogi smatrajo, da bo vlada takoj pričela z intenzivnim delom in bo pregledala vse zakonske načrte, ki so bili predloženi od posameznih ministrstev. V tem poslujo ne bo ničesar oviralo. O kakem nesoglasju sploh ne more biti govora. V vladi je popolna harmonija.

Turčija in mosulsko vprašanje.

BORBA ZA PETROLEJ. — IZJAVE TURŠKEGA ZUNANJEGA MINISTRA O BALKANSKEM PAKTU.

Beograd, 5. oktobra. »Dopisniku« Vremena je dal turški zunanji minister Ruchdi bej obširno izjavo. Odgovoril je, da je nezadovoljen s sklepom Zveze narodov, da pride mosulsko vprašanje pred haaško razsodišče. Na vprašanje, ali bi mogla taka situacija dovesti do vojne, je rekel: »Zakaj? To je situacija, ki je stvorjena z londonsko pogodbo, ali to danes ne velja. Takrat, ko je bila pogodba sklenjena, smo lord Curson in mi pristali na posredovanje Zveze narodov.«

Dalje je turški zunanji minister predlagal pravičen in praktičen načrt za rešitev celega problema, po katerem naj se ustanovi demilitarizirana cona. Sporno ozemlje naj se reši tako, da bo Džala pripadla Iraku in da štiri države, ki mejijo druga na drugo, sklenejo garancijski pakt.

Ruchdi Bey je izjavil, da je tu v ospredju predvsem petrolejska afera in ne narodno vprašanje. Angleži imajo kapital in radi tega zahtevajo eksploatacijo petroleja. Pripravljen sem sicer dati Angliji dovoljenje za to eksploatacijo, raje

kakor drugi državi, toda o tem se moramo sedaj sporazumeti. V vojnem pogledu ni podvzeto ničesar, da se to vprašanje osigura. Na vprašanje, ali obstoji kaka zveza med Angoro in Moskvo, je odgovoril: Z Rusijo smo v prijateljskih odnosih. Glede pristanka Turčije na balkanski sporazum je odgovoril sledeče: Pristati moremo na vse kombinacije, katerih namen je posredovanje miru. Nikakor pa ne moremo pristati na ofenzivne kombinacije.

OKOLI BALKANSKEGA PAKTA.

Angora, 5. oktobra. Turški zunanji minister je izjavil carigradskim novinarjem sledeče: Obstoji neko stanje, ki je nastalo, ker kraljevina SHS ni hotela podpisati londonske pogodbe. Po daljši diskusiji so odločili, da sklenejo to pogodbo. Rok, v katerem na se pogodba sklene, zavisi od tega, kdaj se bodo pogajanja začela, kakšna bo diskusija in kolikoli bo važnost vprašanj, o katerih bodo razpravljali.

KONGRES DEMOKRATSKE OMLADINE.

Beograd, 5. oktobra. Včeraj se je vršil kongres Davidovićeve demokratske omladine v Valjevu. Stranko sta zastopala dr. Joksimović, poslanski klub pa Milan Grol in Pera Marković. Grol je poročal o politični situaciji. Nato se je kongres konstituiral. Pri volitvah uprave je bil izvoljen za predsednika centralnega odbora dr. Joksimović. Kongresa se je udeležilo 120 delegatov. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se zahteva borba za rešavanje ekonomsko-socialnih vprašanj v naši državi.

PRIBIČEVIĆ REFERIRA ...

Beograd, 5. oktobra. Včeraj popoldne se je vršila seja glavnega odbora samostojne demokratske stranke in centralnega odbora za mesto Beograd. Na tej seji je govoril Pribičević, ki je poročal o uspehih agitacijskega potovanja. Nato so razpravljali o organizaciji stranke. Baje so sklenili, da osnujejo organizacijo povsod, kjer jih se ni. Koliko uspehov bodo dosegli, ni znano. Meseca decembra t. l. se vrši v Beogradu kongres stranke. Poročal bo zopet Svetozar Pribičević o situaciji.

veliko delo narodnega sporazuma. Zakaj tudi to brez izenačenja davkov ne more obstati.

KRALJ BO OTVORIL JESENSKO ZASEDANJE.

Beograd, 5. oktobra. Parlamentarni krogi se pripravljajo za novo zasedanje narodne skupščine. V intimnih krogih se širijo vesti, da bo Nj. Vel. kralj osebno otvoril novo skupščinsko zasedanje. To bo prvi slučaj po izglasovanju vidovanske ustave, da bo kralj posetil parlament in tako podčrtal važnost zasedanja, od katerega dela zavisi daljni razvoj notranje politike vse do popolne ureditve države.

ZANIMANJE ZA RADIĆA.

Beograd, 5. oktobra. Politični krogi se silno zanimajo za prihod Stjepana Radića v Beograd. St. Radić prispe v sredo, ali najkasneje v četrtek. Takoj za njim se pričakuje povratek Pašića.

NESLOGA V DELAVSKEM GIBANJU.

Novi Sad, 5. oktobra. Včeraj se je vršilo delavsko zborovanje za celo Vojvodino, na katerem bi moralo priti do ujedinitvenja delavskih organizacij. Na zborovanju je bilo navzočih samo 120 delavcev, tako, da so govorniki nastopili pred prazno dvorano. Zborovanje je bilo prekinjeno in tudi ni bilo nobenih sklepov.

CENA BEG V PODGORICI.

Tirana, 5. oktobra. Albanski notranji minister Cena-beg je prispel v Podgorico. V Skadru je bil svečano sprejet.

Čičerin pri Hindenburgu.

Berlin, 5. oktobra. Ruski ljudski komisar za zunanje zadeve Čičerin bo v najkrajšem času sprejet od predsednika Reicha Hindenburga. Za sestanek teh dveh državnikov vlada veliko zanimanje.

ZA USTANOVITEV PODRAVSKE OBLASTI?

Beograd, 5. oktobra. Prebivalci varaždinske županije bodo v kratkem predložili vladi petico, v kateri zahtevajo, da se varaždinska županija odvoji od zagrebške oblasti. Tako bo nastala podravska oblast s središčem v Varaždinu.

TRIFKOVIĆ V AVDIJENCI.

Beograd, 5. oktobra. Predsednik narodne skupščine Marko Trifković je bil včeraj dopoldne sprejet v avdienco. Kakor trdijo politični krogi, je bilo govora o sestanku narodne skupščine. Skupščina se sestane okoli 15. t. m. Definitivno dan še ni določen.

ZRTEV BOLGARSKEGA REŽIMA?

Beograd, 5. oktobra. Dne 1. t. m. je bil v Sofiji ubit naš podanik Sole Kolenić iz Kosurne v strumiškem srezu. Kolenić je živel že 3 leta v Bolgariji, sedaj pa ga je doletela žalostna usoda v sofijskem hotelu »Severna Bugarska«. Morilec ni znan.

MALA ANTANTA IN GARANCIJSKI PAKT.

Beograd, 5. oktobra. Dr. Beneš je izjavil novinarjem, da sta Duca in Ninčić pogajanja o garancijskem paktu z veseljem pozdravila ter želela uspeha. Ninčić je predvsem poudaril, da bo uspeh teh pogajanj imel tudi neposredne koristi za našo kraljevino, kakor tudi za splošno konsolidacijo razmer.

OBČINSKE VOLITVE V SISKU.

Sisek, 5. oktobra. Včerajšnje občinske volitve so bile zelo živahne. Skupaj je glasovalo 1749 volilcev. Od 24 občinskih odbornikov so dobili: HSS 9 mandatov, socialisti 2, komunisti 3, SDS 5, uradniška lista 1, Zajednica 4. Radikali so dobili 36 glasov.

ŠPANSKO ZMAGOSLAVJE.

Madrid, 5. oktobra. Zavzetje Aidire je bilo proslavljeno na svečan način v Alhucemasu. Prav tako so bile prirejene svečane manifestacije v Madridu, Tetuanu in Melili. Smatrajo, da je zavzetje Aidire najvažnejši politični in vojni dogodek, ki se je splošno pričakoval v Španiji.

PRED RUMUNSKO-RUSKIM SPORAZUMOM?

Bukarešta, 5. oktobra. Rumunski tisk še vedno živahno komentira Čičerinovo potovanje. Zlasti podčrtava, da bi moglo po rusko-poljskem zblizanju priti do sporazuma med Rusijo in Rumunijo. »Neamul Romanest« trdi, da veruje v miroljubnost Poljske. Iste tendence ima tudi Rumunija. »Adeversul« piše, da so pogajanja zelo dober znak za sporazum med Rumunijo in Moskvo. Dalje našteva vse koristi, katere bi imela Rumunija radi zblizanja z Rusijo.

KONFERENCA NASLEDSTVENIH DRŽAV.

Rim, 5. oktobra. Konferenca pravnega komiteja vseh nasledstvenih držav bivše Avstrije za razdelitev imovine, ustanov in zajednic bo danes pričela s svojim delovanjem.

Dnevne vesti.

KOROŠKI DAN — 10. OKTOBER 1925.

Cujete klice koroške bede?
Bratje, odprite srca in roke,
naj Gospasveta in Zilja to ve,
da nismo rekli še zadnje besede.

Da nismo rekli še zadnje besede, naj svedoči 10. oktober. Združimo se ta dan v eni sveti misli na zasužnjeni Korotan. Bratje! Jugoslovenska Matica Vas še v zadnjem trenutku poziva, da storite vse, da dostojno manifestiramo ta dan za naše brate onstran Karavank. Naša resna manifestacija naj jim bo v dokaz in vspodbudo, da vstrajajo v svoji borbi za obstanek in v borbi za najdražje, kar poseduje človek — v borbi za svoj materin jezik. Stavimo vsi svojo dolžnost, da bude »koroški dan« 10. oktobra čim lepše uspel.

— Dr. Srškić v Sarajevu. Iz Sarajeva poročajo: Dne 1. t. m. sta prispela sem ministri Dr. Srškić in državni podsekretar dr. Vlado Andrić.

— Nov švedski poslanik v Beogradu. Iz Stockholma poročajo: Dosedanji švedski poslanik za Bern, Dunaj in Budimpešto Altström je imenovan za poslanika za Bukarešto, Beograd in Atene. Na njegovo dosedanje mesto pride generalni tajnik trgovskega ministristva Hermings.

— Francoski poslanik v Beogradu. Renard je odpotoval za kakih 14 dni na dopust v Pariz. Z njim se je odpeljala njegova bolna soproga, ki hoče konsultirati radi svoje bolezni francoske zdravnike.

— Naredba o novinarjih. Te dni se sestanejo v Beogradu zastopniki lastnikov listov in zastopniki novinarjev z ministrom za izenačenje zakonov dr. Milanom Srškićem, da se posvetujejo z njim o novi naredbi o novinarjih. Kot podlaga posvetovanju bodo služile določbe o novinarskem penzijskem fondu, ki jih je sprejel zadnji novinarski kongres v Skoplju.

— Ker je učiteljski stan prenapoljen, se bo sprejemalo odslej na učiteljske pripravnice samo zakonito določeno število učencev in učenek.

— Reaktiviranje učiteljev. Ker je dovolj mladih učiteljev, tako, da vsi niti nastavljeni ne morejo biti, je odslej ukinjeno reaktiviranje umirovljenih.

— Učiteljski dopusti. Prosvetno ministristvo je odredilo, da se sme dovoliti osnovnošolskim učiteljem in učiteljicam v najnujnih osebnih slučajih tridnevni dopust. Taki slučaji so: Procesi, smrt, boleznj itd. Učitelji in učiteljice enorazrednici smejo nastopiti tak dopust eventualno tudi brez predhodnega dovoljenja svojih predpostavljanih, vendar morajo to naknadno javiti in opravičiti.

— Prosvetno ministristvo je dovolilo, da smejo učitelji osnovnih, kakor tudi nastavljeni meščanski in srednjih šol izven svojih uradnih ur poučevati kot honorarni nastavljeni na obrtnih, trgovskih in nadaljevalnih šolah.

— Privatni izpiti na Višji pedagoški šoli v Beogradu. Prosvetno ministristvo je ukinilo polaganje privatnih izpitov na Višji pedagoški šoli v Beogradu.

— Krediti za ceste. Ministristvo gradjevin je odobrilo znesek 431.000 dinarjev za popravilo državne ceste Niš—Prokuplje. Delo se bo pričelo v najkrajšem času.

— Razpis prometnega ministristva. Ker je prometno ministristvo prejelo nebroj pritožb od strani potnikov, da postajni blaginiki ne vračajo potnikom drobiža in to celo v znesku pet dinarjev, je omenjeno ministristvo izdalo proti temu strogo naredbo.

— Novi šolski zakon. Prosvetno ministristvo je pričelo pregledovati vse načrte šolskih zakonov, ki bodo predloženi narodni skupščini. Na podrobni razpravi teh načrtov dela posebna komisija pod ministrovim nadzorstvom.

— Nova gimnazija v Dubrovniku. Dubrovaška gimnazija je bila doslej nastanjena v stari podrtiji. Sedaj je odobren kredit za zgradbo novega poslopja.

— Posojilo za zgradbo šol. Prosvetno ministristvo se bavi z vprašanjem večjega posojila, iz katerega bi se dotirale vsote posameznim siromašnim občinam za zgradbo novih modernih šolskih poslopij.

— »Koroški dan« v Kranju. Na peto obletnico nesrečnega koroškega plebiscita priredi Jugoslovenska Matica v Kranju v prostorih Narodnega doma primerno akademijo z govorom, petjem, deklaracijami in godbo. Pri prireditvi sodelujejo vsa tamšnja društva in organizacije brez razlike politične pripadnosti. Rojaki, udeležite se te manifestacije v največjem številu!

— Nadaljevalne šole se uvedejo na deželi. Ministristvo prosvete je poslalo vsem šolskim nadzornikom potrebna navodila.

— Strokovne šole. V načrtu proračuna ministristva trgovine in industrije se nahajajo večje postavke za zgradbo obrtnih in ostalih strokovnih šol, ki spadajo v resor tega ministristva.

— Grafična šola v Beogradu. Prosvetno ministristvo je sporazumno s trgovskim ministristvom otvorilo v Brankovi ulici grafično šolo, v kateri se bo razvijal in izpopolnjeval naš grafični pomladek.

— Za analfabete. Po naredbi ministristva prosvete se otvorijo v več vaseh v Vojvodini in Srbiji tečajji za analfabete.

— Prometno ministristvo je odredilo, da ima nastavitvi vsaka železniška direkcija na osebnih vlakih ženske, katerih naloga bo skrbeti za čisto in prezačrčenje vagonov.

— Novi tovorni vozovi. Prometno ministristvo je uvedlo v promet nove tovorne vozove na progi Zagreb—Koprivnica ter Knin—Gračac, Split in Šibenik.

— Olajšave za skupščino Kola jugoslov. sester. Prometno ministristvo je odobrilo 75% popust na železnicah za udeležence letne skupščine Kola srbskih sester, ki se vrši 11., 12. in 13. oktobra v Beogradu.

— Radio-postaja v telefonski centrali. Ministristvo pošte in brzojava je inštaliralo v beograjski poštni centrali tudi majhno sprejemno radio-postajo.

— Kurz za pomorske kapitane. Po sklepu prometnega ministristva bo prihodnji teden otvorjen v Splitu kurz, v katerem se bodo pripravljali kandidati za izpite za kapetane trgovske mornarice. Kurz bo trajal poldrugi mesec.

— Nova zastava naše trgovske mornarice. Pomorska direkcija v Splitu je odredila, da morajo nositi odslej vsi naši parniki novo pomorsko zastavo. Zastava ima na belem polju državne trobojnice dve modri navskriž ležeči sidri.

— Zbirajte podatke za zgodovino našega ujedinjenja. Na beograjski univerzi se je osnoval poseben Institut, ki zbira vse, kar se nanaša na zadnje naše vojne in na dogodke od proglašenja aneksije do osvobojenja in ujedinjenja. Vse, kar je v katerikoli posredni ali neposredni zvezi z vojnami in dogodki od 1908 do 1918, je dragoceno in važno za zgodovino. Direktor Instituta, univerzitetni profesor dr. Stanoje Stanojević prosi vsakogar, ki ima kakršnekoli knjige, brošure, posamezne številke časnikov in časopisov, oglase, objave, letake, kakršnekoli beležke, pisma, dnevnik, slike, fotografske posnetke, dopisnice s slikami itd. iz te dobe, da jih pošlje Institutu. Razen tega naj vsakdo zabeleži in pošlje Institutu podatke o tem, kar je videl, slišal in čutil v posameznih momentih, v vojni ali v zaledju, v bitkah ali ujetništvu, doma ali v tujini, na morju in na suhem, — vse spomine, razgovore, doživljanje, vesti, anekdote, šale, izraze radosti in žalosti, z eno besedo vse, kar je doživel in preživel. Vse prejete beležke in spomini bodo prepisani v Institutu, a original in en prepis se povrne ta lastniku. V Institutu se zbrano gradivo urejuje in sčasoma se otvori poseben muzej in se začne sistematično izdajanje gradiva za našo zgodovino od 1908 do 1918. Vsa potrebna pojasnila daje: Institut za izvore, Beograd, Ulica kralja Petra št. 30.

— Občinski uslužbenci v Sloveniji. Kljub pozivom v vseh časnikih se je do sedaj javilo zelo malo občinskih uslužbencev za organizacijo. — V Vašem interesu je, da se čimprej javite vsi. — 170 za stvar navdušenih tovarišev se bo vendar moglo združiti! Pošljite takoj prijave na »Zvezo nameščenecv avtonomnih mest Slovenije« (sedaj v Mariboru, Magistrat).

— Sokolski dom na Sušaku. Sokolsko društvo na Sušaku je pričelo s pripravami za zgradbo svojega doma, ki bo središče kulturne in narodne propagande. Dela se bodo začela še ta mesec.

— Zahvala Antonijske Legote. Jugoslovensko-Ceškoslovaška liga v Ljubljani je prejela sledeče zahvalno pismo gospe Legove iz Prage: Podpisana izrekam svojo najsrčnejšo zahvalo vsem darovalcem, ki so se ob priliki obletnice smrti mojega soproga spomnili tudi mene z bogatim darilom. Plemenitim darovalcem želim za to izredno pozornost obilo zdravja in uspeha v njihovem delu, predvsem pa, da bi se vezi češko-jugoslovenskega bratstva tako utrdile, da ne bi mogla nobena nakana uničiti dela, ki je bilo zgrajeno iz čiste in nesebične ljubezni do Vas. Odkrito priznavam, da me je globoko ganila vest, da se je na enostaven list mojega dobrotnika, g. A. Gabršček-a, za katerega nisem vedela, odzvalo toliko prijateljev mojega pokojnega moža, ki je za jugoslovensko pobratinstvo živel, se navduševal in delal vse svoje življenje. Zahvaljujem se še posebej vsem redakcijam časopisov, ki so objavili priznalna in laskava poročila o delovanju mojega pokojnega moža. Z odličnim spoštovanjem: Antonija Legova l. r., Praha, XI., Žižkov, Miličeva 2/II.

— Vsem društvom in šolam. Jugoslovenska Matica sporoča vsem društvom in šolam na deželi, ki bodo na petletnico koroškega plebiscita priredila manifestacijska zborovanja, in vsem šolskim vodstvom, da prične v torek dne 6. t. m. razpošiljati brošure, iz katerih bo možno črpati potrebno snov za predavanja o Koroški Sloveniji.

— Podružnica »Jugoslovenske Matice« v Kranju priredi z ostalimi kulturnimi in prosvetnimi društvi v Kranju kot manifestacija o priliki petletnice koroškega plebiscita s soboto dne 10. oktobra t. l. ob pol deveti uri zvečer akademijo v novih čitalniških prostorih v Narodnem domu. Drugi dan v nedeljo dopoldne od 8. do 12. ure pa evetični dan s prodajo evetič in primernih znakov v prid »Jugoslovenske Matice«. — Spored akademije vsebuje poleg nagovora in deklaracije pevške in orkestralne točke, ki jih izvajata čitalniški moški in mešani zbor ter orkester na lok. Sobotna manifestacija zaključuje spominu primerna živa slika, nakar se vrši v spodnjih telovadnih prostorih družabna zabava.

— Imenovanje. Za kanonika stolnega kapitlja v Ljubljani je imenovan Josip Vole, duhovni svetnik in župnik na Rovih.

— Iz vojaške službe. Za podporučenike so bili imenovani sledeči gojenci vojne akademije: v pehoti Jakob Blažon, Norbert Wurzbach, Leopold Skodlar, Alojzij Pelizon, Josip Rijavec, Jožef Kropar, Hermenegild Vidmar, Ivan Kornhauser, Viktor Gliha, Stanko Rupnik, Josip Sosič, Stanislav Hvatal, Franc Fatur, Ivan Šuban in Maksimiljan Korban; v artiljeriji: Vilim Ogorelec, Karlo Novak, Drago Brezovšek, Franc Madič, Andrej Pirc, Zvonimir Bohte, Kazimir Zidanik, Milovan Podreka, Jožef Bertok, Pavle Jezernik, Ivan Svetlin in Pavle Vešner; v konjenici: Josip Golob; v inženjeriji: Vladimir Lapajne, Stanislav Ravbar, Josip Solar, Rudolf Merlini, Rajmund Staleker, Vendelin Šimenc, Rudolf Romšak, Viktor Srakar, Alojz Hribernik in Bogomir Žuekovič.

— Izpit iz stenografije za srednje in sodrodne strokovne šole sta napravila pred ljubljansko izpraševalno komisijo Slavoj Bol-

har, učitelj v Mostah in Terezija Pöck, učiteljica v učiteljski škofjeloškega samostana.

— Katastrofalne povodnji v Bosni. V severnem delu Bosne so povzročile katastrofalne poplave velikansko škodo. V sled dolgotrajnega dežja so namreč prestopile reke Sava, Vrbas in Bosna brogove ter poplavile velik teren v okr. Derwent, Prnjavor in Tešanj. Po površni cenitvi so porušili valovi nad 500 hiš. V sredo zvečer je divjal v severni Bosni orkan z brzino 130 m v sekundi. Vremenska katastrofa je zahtevala tudi človeške žrtve. Po dosedanjih prijavah je utonilo 15 oseb. Nad 200 ljudi je bilo poškodovanih od ruševin podirajočih se hiš. 3000 ljudi je brez strehe. Pol blazni begajo ljudje po razvalinah svojih bivališč in plakajo kakor otroci. Na pomoč so poslani močni vojaški oddelki. Škoda se ceni na 2 milijardi dinarjev.

— Posledica japonskih elementarnih katastrof. Kakor poročajo iz Tokija, je poškodovala tam povodnji okrog 42.000 hiš. V srednji Japonski je bil te dni vrhutega močan potres.

— Eksplozija plina vsled poizkušenege umora. 57-letna vdova ravateljica pomožnih uradov na Dunaju Luiza Hejnala ni mogla prebleti smrti svojega soproga. Razven tega je bila zadnje dni še prav posebno razburjena radi ločitvenega procesa svoje hčere. Te dni je bila sama v stanovanju. Ob 5. popoldne so čule stranke v hiši iz njenega stanovanja močno detonacijo. Ko je udrla policija v stanovanje, je ležala gospa v kuhinji na tleh, zastrupljena s plinom. Poleg nje je ležala fotografija njenega soproga. Dvoje vrat je ležalo iztrganih na tleh. Inšpekcijski zdravnik je nudil samomorilki, ki je bila težko poškodovana ter med drugim krvavela na obrazu, prvo pomoč. Komisija je ugotovila, da je odprla gospa najbrže v samomirnem namenu že popoldne plinsko napeljavo. Kmalu nato je užgala najbrže, da vidi še zadnjikat sliko svojega soproga, ušgalico. Vsled tega je eksplodiral plin, ki se je nahajal v stanovanju.

— Velik požar. V samostanu Trapistov v Banjaluki je izbruhnil te dni vsled kratkega stika požar, ki je vpepelil vso mizarško delavnico. Škoda znaša 400.000 Din.

— Požar na skopeljskem kolodvoru. V eni zadnjih noči je izbruhnil na nekem tovornem vozu na kolodvoru v Skoplju ogenj, ki se je kmalu razširil na sosednje vozove. Škoda je zelo velika.

— Smrtna nesreča na vojaškem vežbališču. Te dni je imelo na zagrebškem vojaškem strelišču vojaštvo strelne vaje s puškinimi granatami. Nekemu vojaku je eksplodirala granata pred puškino cevjo. Drobeci so raztrgali v bližini stoječemu podporučniku Metodu Kareviću glavo, vojaka pa lahko poškodovali. Karević je bil v par minutah mrtev. Njegov brat je padel pred par meseci kot komita v boju z makedonskimi tolpami.

— Menča Korničova (Menča Karničiu) ne bo nastopila kazni. Njen zagovornik je vložil milostno prošnjo in, če bo prošnji ugodeno, kar je zelo verjetno, se vrne morilka na Bolgarsko, kajti zdravniko so izjavili, da bi v kratkem umrla, ako bi ostala v ječi.

— Zanimanje za proces Menče Korničove v Bolgariji. Tako opozicionalni, kakor vladni listi v Bolgariji prinašajo obširna poročila o procesu zoper atentarico Menčo Korničovo. Značilno je, da je bil poslan k zasedanju Zveze narodov v Ženevo samo en bolgarski poročevalec, dočim so poslali k dunajski obravnavi vsi bolgarski listi poročevalce.

— Köpenikiada v Berlinu. Te dni je poslala velika industrijska firma v Berlinu dve slugi v neko banko po denar. Ko sta stopila slugi iz banke sta pristopila k njima dva moža, ki sta je legitimirala s potvorjenimi dokumenti kot kriminalna uradnika ter prisilila slugi, da sta šla z njima v prvo nadstropje policijskega prezidija, kjer sta jim odvzela vse denar v znesku 7000 mark, nakar sta rekla slugama, da naj počakata ter odšla v sosedno sobo. Slugi sta čakali več ur, nakar se jima ja začela dozdevati stvar sumljiva. Na njuno neprijetno presenečenje se je izkazalo, da sta padla v policijskem prezidiju zločincem v roke.

— Za Jugoslovensko Matico. Namesto venca na grob svoji tovarišici gdni Justinii Schwingerjevi je zbral učitelstvo osnovne šole na Viču 295 Din za Jugoslovensko Matico. Iskrena hvala!

Ljubljana.

1— Komercialni tečaj na trgovski akademiji se otvorijo dne 5. oktobra. Poučuje se knjigovodstvo ob torkih od 18. do 20. ure, menično pravo in trgovsko dopisje ob petkih od 18. do 20. ure in nemška stenografija ob ponedeljkih in četrkih od 18. do 20. ure. Priglasje se sprejemajo še do konca oktobra.

— Večerni kuharski tečaj na Gospodinjiski šoli Mešne ženske realne gimnazije v Ljubljani. Vpisovanje se vrši samo v petek 9. t. m. od 17. do 19. ure in v soboto 10. t. m. od 15. do 17. ure.

1— »Ljubljanski Sokol« nazonanja, da je svoje na 10. t. m. določeno predavanje o Ko-

DANES NEPREKLIENO ZADNJIKRAT:

Phantom Moulin Rouge-a

ŽIVLJENJE DUŠE IZVEN TELESA.

Monumentalni film misterije v 9 velikih dejanjih
TELEPATIJA, hipnoza in sugestija so v tem veličinu dosegli svoj višek. — Kolosalna rožja! — Izvanredna igra! — Krasna godba! — Pridite in prepračite se boste! Jutri najnovjšje delo nemške filmske industrije s prvakom nemških igralcev! Opozorjamo Vas že sedaj na naš jutrajnji spored! — Predstave ob: 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Elitni kino Matica
Telefon 124

roški, preložil na terek 13. t. m. in sicer iz razloga, ker priredi 10. t. m. »Jugoslovenska Matica« v veliki dvorani »Unionac« manifestacijo akademijo. Članstvo se pozivlja, da se udeleži predavanja, kakor tudi manifestacijo akademije v največjem številu. — Zdravo!

Dopisi.

Marenberg. Poročali smo že, da so v naši občini jako žalostne razmere. Take razmere nastanejo vedno tam, kjer se občinski odbor ne briga za poslovanje župana. — Da je temu tako, naj navedemo samo to, da se od 10. maja sploh ni vršila nobena občinska seja več. Iz tega je dovolj razvidno, kako malo se sedanjí občinski odbor briga za občinske zadeve. Če mislijo gg. odborniki, da nimajo več pravice zastopati svojih volilcev, ker je potekla poslovna doba, za katero so dobili pri volitvah pooblastilo, potem bi bilo prav lepo in možato od njih, da bi to javno povedali na ta način, da odlože svoje mandate in zahtevajo razpis novih volitev, ne pa da čakajo, da se jih siloma ven vrže in imenuje genent. Če tega nočejo iz kateregakoli razloga storiti, pa je njihova dolžnost nadzorovati, kako se upravlja občinsko imetje. Njihova dolžnost je zahtevati najmanj to, da se vsaj vsak mesec vrši redna seja. Še se spominjamo, kako so se letos pred skupščinskimi volitvami razpuščali občinski odbori, kjer niso imeli samostojne dem. odločujoče besede, in sicer ne tam, kjer je potekala poslovna doba, temveč taki, kjer se je ta šele začela. Nerazumljivo pa je nam navadnim občanom, zakaj se ravno marenberški občinski odbor ne razpusti in ne razpiše volitve, ko je vendar že lani potekala triletna doba odbora, ki je poleg tega vsled izčrpanih list nepopoln in se tudi že sam čuti nepristojnega zastopati občino. Zahteva vseh občanov je, da se razpišejo takoj volitve; ki naj jih vodi nepristranska oseba, ne pa kak eksponent samostojnih demokratov, ki nimajo v Marenbergu niti 5 pristašev.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

Začetek ob 20. uri zvečer.
Ponedeljek 5. oktobra: »Ifigenija na Tavridi«, dramatska pesnitev. — Red B.
Torek 6. oktobra: Zaprto.

Opera:

Začetek ob pol 20. uri zvečer.
Ponedeljek 5. oktobra: Zaprto.
Torek 6. oktobra: »Mrtev očec«. — Red C.

JUSTINOV LESOREZI.

A. Justin, eden naših najnadarnejših in najmarljivejših mladih grafikov, ki je v svoji skromnosti ostal skoroda neopažen v slovenski javnosti, stopa pravkar na dan z izredno uspešno serijo sicer majhnih, zato pa naravnost precioznih lesorezov. Ti lesorezi spadajo po čistoti in jasnosti tehnike med najdovršenejša slovenska grafična dela zadnjih let. Rez kakor iz kristala, linije žive in razgibane, da je veselje. Modelacija nad vse plastična, bogata in kljub razkošju lineamentata bistveno enostavna.

Vsebinsko zanimivi motivi: eksotični tipi, glave Indijancev, Malajca, širokonosne Tibetanke, abesenskega velikaša pričajo o antropoloških nagljenjih mladega umetnika; veselje pa je gledati, kako se loti Justin, ki objavlja tudi svoj lastni portret, edina cinkografska reprodukcija med orig. lesorezi, glavno malce skeptičnega, malce ironičnega opazovalca — živali, tema, katerega se večina naših umetnikov nekam skrbno izogiba. Par korajžnih in uspelih stvari sta prinesla zadnje čase edinole R. Šubic in Gorjup, dvoje umetnikov, ki obetata oba najboljša za prihodnost. Justinova »prijateljca« ali pa njegov slon, ki ga je krstil za očaka, sta deli, ki peči resničnega življenja in želeli bi le, da se mladi umetnik na tem, na Slovenskem doslej tako zanemarjenem polju bogato izživi.

Veselim se te serije in rad bo segel vsakdo po nji, od umetnika pa pričakujemo še razkošnejših darov in mu iskreno čestitamo. I. Vavpotič.

Sport.

Nacionalni lahkoatletski miting A. S. K. Primorja.

Včerašnji nacionalni lahkoatletski miting ASK Primorja in TKD Atene je izpadel mnogo boljše, kakor sobotni. Obiskan je bil precej dobro. Organizacija mitinga pa ni bila najboljša. Pričakovani smo mnogo več. Poleg atletov Primorja so se udeležili mitinga še atleti Haška, dalje SK Maratona, ASK in Policijski sportni klub iz Zagreba. SK Ilirija je bila topot zelo slab zastopana, pravtako tudi ostali slovenski klubi. Postavljen je bil slovenski rekord v skoku ob palci. G. Močan iz Celja kaže velik talent. Rezultat večerašnjega mitinga je sledeči:

Tek 100 m (6 tekmovalcev): 1. dr. Perpar 11.2, 2. Valtrič (oba ASK Prim.), Gosički (Hašk).

Tek 1500 m (4 tekmov.): 1. Rosenkranz (H.) 4.26, 2. Vidic (Prim.), 3. Mrkša (H.).
Tek 100 m dame (2 tek.): 1. Makuša 14.8; znana rekorderka Santel D. je odstopila.
Skok v višino z zal. (11 tek.): 1. Jakupič (H.) 170, 2. ing. Zgaga (Maraton) 170, 3. Jamnicki (H.).
Tek 400 m, I. predtek: 1. Močan (SK Celje) 54.1, 2. Gosički (H.), 3. Hoffman (H.).
II. predtek: 1. Plehaty (H.) 2.20, 2. Boranič (Mar.). V finale pridejo Močan, Gosički, Plehaty in Boranič.
Dame skok v višino: 1. Santel Duša (izenačen slovenski rekord), 2. Cimperman (Atena) 130, 3. Makuša (Primorje) 120.
Met diska: 1. Zoraja (Polijski Sp. K.) 33.98, 2. Podobnik (Prim.) 32.98½, Gašpar (A. S. K., Zagreb) 32.98.
Finale 400 m: 1. Plehaty (Hašk) 53.6, 2. Močan (Celje), 3. Gosički (H.).
Damo met diska: 1. Prevec Silva (Prim.) 23.11, Cimperman (Atena) 20.44, 3. Jerina (Prim.) 18.71.
Skok ob palici: 1. Ferkovič (H.) 3.25 m, 2. Strekelj (Ilirija, Ljubljana) 3.102 (nov slovenski rekord).
Hoja 3 km: Zanimiva točka (4 tek.): 1. Dobrin (A. S. K., Zagreb) 15.31, 2. Slamič (Prim.) 15.57, 3. Trošt (Prim.).
Troskok: 1. Jakupič (H.) 12.95, 2. Ferkovič (H.) 12.50, 3. Babič (A. S. K.) 12.18.
Kopje: 1. Gašpar (H.) 47.33, 2. Zoraja (Polijski Sp. K., Zagreb) 42.25, 3. Hellebrandt (H.) 40.905. Znani favorit Orehek (Ilirija) ni tekmoval.
Tek 5000 m (7 tek.): 1. Slapničar (Prim.) 17 : 13.4, 2. Kumer (Maraton) 17, 50.8, 3.

Camernik (Prim.). Jugoslovanski rekorder Deržaj E. (Ilirija) ni startal.
Dame skok v daljavo: 1. Cimperman (Atena) 4.19, 2. Zauner (Atena) 3.87, 3. Kump 3.575.
Olimpijska štafeta (800 × 400 × 200 × 200)
 1. Hašk I. 35.01, 2. Primorje, 3. Hašk II. Najzanimivejša točka dneva. Dr. Perpar reže v krasnem finalu cilj.
Dame štafeta 4 × 110 jardov: 1. Primorje 57.3, 2. Atena.
 Zvečer se je vršil v areni »Narodnega doma« zabavni večer, ki je bil prav lepo obiskan.

Nogomet: S. K. Ilirija : Z. S. K. Hermes = 10 : 0.
 Na igrišču Ilirije se je vršila prvenstvena tekma med prvakom S. K. Ilirija in Z. S. K. Hermesom. Tekma je bila mestoma zanimiva, pa slabo obiskana. Ilirija, ki je nastopila s tremi rezervami, je imela zelo lahko delo. Svojega nasprotnika je popolnoma obvladala. Polčas: 6 : 0.
 Juniorji Ilirije so porazili Krakovčane s 6 : 5.

Gospodarstvo.

× **Finančni problemi kraljevine SHS.** Pod tem naslovom je izdala redakcija velikega gospodarskega mesečnika »Bankarstvo« obsežno in za naše prilike luksuriorno opremljeno edicijo, ki prinaša izvorna dela 50 avtorjev o naših aktualnih finančnih vprašanjih, ter je že vsled tega v stanu vzbuditi

zanimanje vseh interesiranih. Izmed ostalih del omenjamo posebno sledeča: Ljubomir St. Kosier: Naš finančni položaj; dr. Lazar Marković: Ekonomsko finančni program Narodne radikalne Stranke; Conte Volpi di Misurata: Les relations économiques entre l'Italie et Yougoslavie; Dr. Milan M. Stojadinović: Aktualna finančna vprašanja; Dr. Djuro Sturmin: Naše finance; Kosta Todorov: Gospodarska prihodnost kraljevine SHS in Bolgarska; Mitoš S. Moskovljevič: Dr. Stojadinović in njegova finančna politika; Nikola Berkovič: Nekoliko besed o naši splošni finančni in valutni situaciji; Dr. Vlada T. Markovič: Iz državnega gospodarstva; Oskar Weismayer: Moje mnenje o delovanju finančnega ministra dr. M. M. Stojadinoviča; Alojzij Tykač: K finančnem položaju kraljevine SHS; S. D. Aleksander: Finančna politika in naša industrija; Dr. O. Frangež: Finančna politika in poljedelstvo; Nikola Stanarevič: Zakon o neposrednih davkih in akcijske družbe; Dr. Gustav Gregorin: Porast dinarja z ozirom na naše državno gospodarstvo; Dr. Stevan Popović: Industrijski krediti; Ing. Djordje Sokolović: Državna dolga; Dr. Franjo Pavlič: Mirna valuta — miren svet; Dr. Pero Mitrovič: Aktualna vprašanja našega pomorstva s posebnim ozirom na severni Jadran; Kosta P. Miroslavljevič: Gospodarske težkoče Vojvodine; Marko Bauer: Pogled na delo finančnega ministra dr. M. M. Stojadinoviča; Dušan Uzelac: Sedanjí kurz dinarja in sedanja življenska draginja; Dr. Milan Ulmansky: Finančna politika dr. M. M. Stojadinoviča; Ing. Rado Lah: Finančna politika naše vlade; Yves Guyok:

Une lettre de S. E. Yves Guyok au Directeur du »Bankarstvo«; Dr. Vidan O. Blagojevič: Nežnančne odredbe v zakonu o budžetskih dvajajstih za avgust—november 1925; Josip Selak: Stališče naše industrije napram naši finančni politiki; Dušan N. Letiča: Iz poglavja o neposrednih davkih; Ernest Grünwald: Hrvaško gospodarstvo in naša finančna politika; Milan Krešič: O iskanju pravičnih cen; Konstantin I. Dozdič: Finančna politika dr. Milana M. Stojadinoviča in njeno izvajanje; Dr. Ladoslav Pipuš: Naša finančna politika; Dr. Blagoje Bojadjičević: Agrarna reforma in notranja kolonizacija; Dr. Pavao Frölich: Finančna politika vlade in naša mesta; V. Ropiček: O posrednih davkih; Dr. Fran. Černe: Regulativne hranilnice v Sloveniji; M. Dj. Jankovič: Naša finančna politika; Prof. Bran. B. Todorovič: Ponudba posojila beograjski občini od strani ameriških kapitalistov; I. Aleksandrovič: Nekaj besed o našem tobačnem monopolu; Prof. Stevo Osterman: Naš promet in naš jadranski problem; Dragotin Hribar: Aktualni jadranski problemi; Dr. Nikola Stojanovič, Svetozar Milinov, Jawues Reiss, Aladar Merkle, Milan Juzbašič, Felix Pišak in Etbin Bežek sodelujejo v anketi o finančni politiki kr. vlade; Statistični podatki o finančnem stanju kraljevine SHS; Naš finančni minister v zrcalu inozemskega tiska. — Kronika in drugi informativni material. — Ta zvezek ima tudi nekaj dobro uspešnih tabelarnih slik in risb. — Cena je 100 Din. Knjiga se dobiva pri izdajatelju: Administracija »Bankarstva«, Zagreb IV., Marovska 30 in v vseh večjih knjigarnah v državi. — S. M.

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Poglejmo okrog sebe. Tu je človek, ki je najnesramnejši obrekovalec. S komer ima kaj opraviti, o vsakomer govori slabo za njegovim hrbtom. Tak človek bi moral v ječo, vsak dan bi moral biti še povrhu tepen — v resnici zasluži kazni, s svojo hinavsko govorico je napravil že mnogo nesreče, sejal je nezadovoljnost, s svojim hudobnim jezikom je upropastil marsikatero rodbino. Le slučaj je, da ga še nihče ni tožil. Če pa pride pred sodnika, so vsi zanj in je oproščen. In tudi drugače se godi možu dobro na svetu, zdrav je, vse se mu posreči, nima skrbi, tudi nobene žalosti. Skoro humoristično pa je, da ta človek niti ne ve za svojo napako. Odkrito misli, da je neoporečen gentleman. »Jaz naj bi bil o kom kaj slabega rekel? Jaz? Jaz?? Se sanjala se mi ni.« Tako govori resno, notranje popolnoma prepričan in umrje v visoki starosti mirno in brez bolečin v krogu svojih otrok in vnukov.

Kje je tu božja pravičnost?
 No, kar pustite. Tudi ta mož ne bo izšel preje, namreč iz zemeljskega življenja, dokler ne bo poplačal svojega dolga do zadnjega vinarja. Vsaka stvar se maščuje že na zemlji. Le besedico »že« moramo izpustiti, potem je ta izrek popolnoma veljaven. Če ne v tem, potem v kakem drugem zemeljskem življenju — vse bo poplačano in vse bo kaznovano in tudi najmanjša misel ne bo ostala prikrita. —
 Georg bi rad pokleknil, da se zahvali usodi, a mora gledati z vso pozornostjo sled, ki jo razsvetljuje

(99)

zaromet. Toda k vdani molitvi ni neobhodno treba, da kdo poklekne in sklene roke.

Sreča je tudi bila, da so odvedli deklico šele po plohi. Zakaj, ta bi bila sled izbrisana. Tako pa je bilo natanko razločiti konjska kopita v poležani travi. Georg je dal hitrost stopetdeset kilometrov in na ugodnejših krajih še več.

Razne skrbi pa so ga seveda mučile.
 »Ali Leonor še spi, ali se je že zbudila?«
 Tega ni mogel razločiti Adam pri svitu bliskov iz take višine.

Od glavne ceste se odcepi pot v desno, ki drži potem bolj proti severu in po tej sta zavila jezdeca. Najhuje bi bilo, če bi se bila ločila, toda tega nista storila. Kmalu pa je druga zapreka, vsaj za avtomobil.

Pokrajina je vedno bolj hribovita, slednjič je že pravo gorovje, prikaže se soteska in zadnja polovica meseca, ki se prikaže izza oblakov, razsvetli v skalo vsekane stopnice, katerih konca sploh ni videti in za avto je to nepremagljiva zapreka.

Toda Georga to ne zadržuje.
 »Vi počakate tu, mr. Green. Koliko časa, to je vaš zadeva. Ali privedem Leonor nazaj ali ... tudi jaz se ne vrnem več. Good bye!«

Georg vtakne le zračno pištolo v pas, sicer se raje zanese na svojo navadno puško in stopa po stopnjicah navzgor.

29. Nekdo, ki nima opraviti z mr. Deaconom.

Z globokim vzdihom odpre Leonor oči, jih še enkrat zapre, in potem gleda začudeno okrog sebe.

Kakor je videti, je v votlini. Tam v ospredju se svetlika dnevna svetloba. Ona leži v temnem ozadju na odeji.

»Kje sem? Kako pridem sem? Kje je Georg?«
 »Dovolite, da se vam za sedaj vsilim kot vaš spremljevalec in varuh. Moje ime je Austin.«

Bolj začudena kot prestrašena ogleduje Leonor tujega moža, ki se je odločil od temne stene in stopil pred njo.

»Kdo ste?«
 »Vsaj sem se že predstavil, mis Morris — moje ime je Austin. Kako se počutite?«
 »Kako, da sem tu? Saj me je vendar pičila naočarka?«

»Upam, da vam je dobro storilo zdravljenje v bramanskem samostanu, tudi če je bilo prekinjeno.«

»Zdravljenje v bramanskem samostanu?« se čudi Leonor.

»Vgriznila vas je naočarka. To je bilo včeraj dopoldne. Mr. Hartung, ki mi je vse povedal, vam je dal piti ruma. Prav dobro sredstvo zoper kačji pik. Še bolj pa je bilo, da je vedel, da je v bližini bramanskega samostana, kjer poznajo najboljšo sredstvo zoper kačji pik, tudi če vgrizne kobra. Zato je drevil z avtomobilom tja. Tam so pričeli takoj z zdravljenjem, dali so vas v omaro s kadili, kjer bi morali spati nekaj ur ali nekaj dni, da bi izginil kačji strup iz vaše krvi, tako kakor kdo prespi pijanost. Jaz potujem spremljevalci in včeraj zvečer nas je prisilila nevihta, da smo prosili zavetja v samostanu. Na dvorišču je stal avtomobil, ki sem o njem že mnogo čital v časopisih. Mr. Hartung je bil tako prijazen, da mi je pokazal tudi notranjo opravilo in mi je nekoliko povedal o morrisitu. Slišal sem, kakor rečeno, že mnogo o njem. Morrisit, hm — ali je res, da ste to iznajdba, ki jo je naredil vaš oče ponudili občežnanemu P. L. Deaconu v New-Yorku za sto milijonov dolarjev?«

VINOCET
 tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.
 Zahtevajte ponudbo!
 Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.
 Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta šte. 1a, II. nadstropje.

Kje se kupi?
 le pri tvrdki
JOSIP PETELINC
 Ljubljana
 BLIZU PREŠERNEGA SPOMENIKA OB VODI najboljši šivalni stroj za rodbinsko ali obrtno rabo, svetovno znanih znamk »GRITZER« — »ADLER« — »PHONIX« Isto tam posamezne dele za stroje in košice, iglice, ožje, jermene, pneumatica. Pouk o vzeznju na stroj brezplačen! Večletna garancija! Na veliko! Na malo!

Strojepisec
 strožen vseh pisarniških poslov z zelo dobro kvalifikacijo išče primerno službo. Nastopi lahko takoj. Cenj. ponudbe naj se pošljejo na pravo listo pod značko »Pridnost«.

Gospodična
 veselega značaja želi znanja z mladim inteligentnim gospodom. — Ponudbe na pravo listo pod: »Verac«.

Uradnica
 v večletno prakso večja vseh pisarniških del išče službe v mestu ali na deželi. — Ponudbe prosí na pravo listo pod »Zanesljivac«.

Premog-Cebin-Dollcova
 1. let 26

PLIN V STANOVANJA!
 Vsaka štedljiva gospodinja uporablja v kuhinji, kopalnici in pri likanju samo plin. Neprimerno cenejše. — Vedno čisto. — Vsak čas pripravljeno kuha ter greje hitro. Mnenje o nevarnosti plina je samo predsodek. Že od leta 1861, odkar obstoji plinarstvo, se ni dogodila nobena resna nesreča. Napeljava do hiše brezplačna. — Napeljava v stanovanje stane samo 800 do 1000 Din, plačljivo v 10 mesečnih obrokih.
 Kuhalnik se dobi že za Din 125.—
 Likalnik " " " " " 140.—
 Štedilnik " " " " " 1800.—
 Uporaba plina v vseh obratih za varenje, taljenje, kuhanje, pogon strojev itd. najcenejša. Vedno pripravljeno, čisto, prihrana na času in denarju. — Pojasnila daje **MESTNA PLINARNA.**

MALI OGLASI
 Cene oglasov do 20 besed Din 5.—, vsaka nadaljna beseda 50 par.

Posojilo 1600 Din
 nujno išče uradnik proti mesečnim odplačilom. — Dopis pod »Tako« na upravo.
Samostojna
 knjigovodkinja in korespondentinja s večletno prakso išče stalno mesto na takoj v večjem kraju na Gorenjskem. Ponudbe z navedbo plače na pravo listo pod »Energična moč«.

Trgovski uradnik
 perfekten knjigovodja in korespondent z večletno prakso, išče primerne mesto pri večjem trgovskem ali industrijskem podjetju. Ponudbe na pravo listo pod »Privrsta moč«.
Instrukcije
 sprejme osemolec. — Ponudbe na pravo listo pod »osmošolec«.

Vrtnarske zadeve
 posreduje društvo »Vrtnarska šola« v Kranju.
 Ogllašajte v »Narodnem Dnevniku«!